**Algemene beschouwingen GroenLinks Den Helder 26 oktober 2022**

De eerste begroting in de nieuwe periode. Met voor GroenLinks een nieuwe rol: in de coalitie. Dat is wennen en ook een beetje zoeken. Want we hebben dingen afgesproken met elkaar, maar we blijven ook kritisch.

Dat zijn we dus ook over de begroting en de begrotingswijziging zoals ons die zijn aangeboden. Met name de begrotingswijziging is hierbij natuurlijk relevant, hier zit het nieuwe beleid in. Maar daar is nog best veel onduidelijk in.

We begrijpen dat er geld vrijgemaakt moet worden om aan de gang te kunnen, maar we hadden het fijn gevonden als er op voorhand, bij het aanbieden van de begrotingswijziging, iets meer duidelijk gemaakt was over de besteding van de door de raad beschikbaar te stellen gelden in plaats van dat er ná de commissiebehandeling nog schriftelijk duidelijkheid gegeven moest worden. Bovendien wordt ons nu gevraagd om voor zaken gelden vrij te maken, zonder dat we precies weten welke doelen daarmee gediend worden of welke visie erachter ligt.

Dat gold bijvoorbeeld voor het geld dat gevraagd wordt voor het versterken van de gemeentelijke organisatie. Pas nadat het lijstje met concrete doelen kwam, werd ons duidelijk dat het geld goed besteed gaat worden. Er zijn meer taken en activiteiten uit te voeren en daar horen dan vanzelf ook de mensen bij om dit allemaal uit te voeren. Want uiteindelijk lijkt “de gemeente” wel iets abstracts, maar het zijn allemaal mensen die elke dag bezig zijn om onze stad mooier, schoner en beter te maken. Misschien is dit dan ook wel even een goed moment om al die mensen die op het gemeentehuis, maar vooral ook daarbuiten, op straat, in het groen, in de wijken een compliment te maken voor hun inzet. Wij als raad bedenken van alles, maar jullie zijn degenen die het waarmaken. Waardering daarvoor!

Onduidelijk voor ons is het geld dat vrijgemaakt zou moeten worden voor de inrichting van Willemsoord. Het gaat om een groot bedrag, dat we graag gespecificeerd willen zien. Dat lopende projecten duurder worden (alleen het gemeentehuis niet, wat toch echt heel bijzonder is te noemen), begrijpen we. Maar wat zijn precies de plannen voor de aanpak van de entree? Pas als we dat weten kunnen we een goede afweging maken of we dit willen.

Wat we écht moeite mee hebben is de huidige gang van zaken rondom PoDH. In de begrotingswijziging wordt om structureel 1,5 mln gevraagd. Maar nu blijkt dat dat nog niet voldoende gaat zijn en dat het om structureel ruim 1,7 mln, in totaal tot een bedrag van in totaal 32 mln zou gaan. Terwijl ons eerder steeds voorgehouden werd dat het bedrag dat beschikbaar gesteld werd door de raad voor onderhoud voldoende zou zijn.

GroenLinks staat volledig achter de aanbevelingen van het Panteiarapport, maar het lijkt ons verstandig om dit punt nu in de begrotingswijziging te schrappen, en dit op een later moment goed te bediscussiëren als de echte cijfers op tafel liggen. Dan kunnen we ook meer helderheid krijgen over de vraag of het opvolgen van het Panteiarapport voldoende is en of er ook een plan B is voor het geval dat niet zo is. Want de haven is heel belangrijk voor Den Helder, maar is niet los te zien van andere dossiers zoals het TESO-verkeer, de hele ontwikkeling van het maritiem cluster et cetera.

Collega’s, wij maken hier met elkaar beleid voor de gemeente. Maar op dit moment komt er heel erg veel op onze inwoners af, wat niet geheel binnen de invloedssfeer van de raad ligt, maar waar GroenLinks wel een verantwoordelijkheid voelt om waar we dat wél kunnen, ook iets te doen. Ik denk dan met name aan de gestegen prijzen voor energie. We zien dat we een aantal instellingen en

verenigingen hebben met grote panden, waardoor hun energielasten enorm zijn toegenomen. Hier is hulp vanuit de gemeente op zijn plaats vinden wij, deze instanties hebben een belangrijke rol binnen de gemeente en het moet niet zo zijn dat het betalen van de energierekening ten koste gaat van het uitvoeren van activiteiten.

Ook voor de inwoners zouden we iets kunnen betekenen, door alle huishoudens met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm vrijstelling te geven van de afvalstoffenheffing, waarmee ze wat financiële armslag krijgen.

Over die afvalstoffenheffing gesproken: GroenLinks vindt het eigenlijk raar dat we in Den Helder alleen een- en meerpersoonshuishoudens kennen, waarbij de eenpersoonshuishoudens een relatief hoog bedrag betalen. We vragen daarom aan het college of het zou willen onderzoeken of een eerlijkere indeling gemaakt zou kunnen worden.

En aangezien we toch over afval bezig zijn: we zien nog iets dat we veranderd zouden willen zien. Dat is het feit dat bijvoorbeeld buurthuizen en middelbare scholen gezien worden als bedrijf als het gaat om afvalinzameling. Scheiden van afval is er dan niet bij en dat vinden we te zot voor woorden. Daarom hebben we een motie opgesteld om te kijken hoe het voor deze instellingen mogelijk wordt om gescheiden afval in te zamelen.

Waar we ook iets aan willen doen is het feit dat we in Den Helder verenigingen en stichtingen hebben die wel bijdragen aan het ondernemersfonds, maar er geen baat bij hebben. We hebben een motie die het college opdraagt om te bezien hoe deze gecompenseerd kunnen worden.

Tot slot: ik ben blij dat we toegetreden zijn tot de coalitie. Want dat betekent dat we de punten die voor ons heel belangrijk zijn, zoals inclusie, duurzaamheid en een goede zorg voor onze inwoners, ook echt kunnen gaan waarmaken de komende jaren. Daar staat nu nog weinig over op papier bij deze begroting, maar we gaan ervan uit dat dat in het collegeprogramma en bij de komende kadernota anders is.

We gaan een uitdagende periode tegemoet. Er gebeurt van alles in de wereld dat onze inwoners raakt en waar we als gemeente zo goed mogelijk op moeten inspelen. We hopen dat we daar met onze inbreng bij deze begroting een eerste aanzet toe geven.

Dank u wel.

Marije Boessenkool